

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2015. október 8. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és 2015. december 2. napján kihirdette a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a kizsákmányolás céljából elkövetett emberkereskedelem büntette miatt és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2014. november 6. napján kihirdetett 52.B.402/2013/79. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A I. r. vádlott terhére megállapított emberkereskedelem büntette (Btk. 192. § (2) bekezdés) vonatkozásában a társtettesi megjelölést mellőzi.

A Püspökladányi Városi Bíróság 5.B.104/2011/2. számú ítéletének I. r. vádlottal szemben próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és a szemben alkalmazott próbára bocsátást megszünteti.

A I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést emberkereskedelem büntette (Btk. 192. § (2) bekezdés) és társtettesként elkövetett lopás vétsége (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat) miatt halmazati büntetésként kiszabottnak tekinti.

II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottak esetében az emberi szabadság elleni bűncselekmény megnevezése társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette (Btk. 192.§ (2) (3) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont).

Az elsőfokú ítéletnek a Debreceni Járásbíróság 1.B.545/2011/21. számú ítéletének IV. r. vádlottal szemben próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyező és a csoportosan elkövetett garázdaság büntette miatt alkalmazott 2 év próbára bocsátást megszüntető rendelkezését mellőzi.

IV. r. vádlott vonatkozásában a büntetés halmazati voltára való utalást mellőzi.

A I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 2 (kettő) évre, a III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést 5-5 (öt-öt) évre, a V. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 3 (három) évre enyhíti.

A Püspökladányi Városi Bíróság 2011. október 24. napján jogerőre emelkedett 8.Bk.64/2011/2. számú végzésével I. r. vádlottal szemben kiszabott, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett 8 hónapi börtönbüntetés végrehajtását elrendeli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés büntetésekbe beszámítani rendeli a I. r. vádlott által 2015. július 24. napjától a mai napig, II. r. és IV. r. vádlottak által 2015. január 3. napjától a mai

napig, III. r. vádlott által 2015. február 13. napjától 2015. július 10. napjáig előzetes letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárás során 76.050 (hetvenhatezer-ötven) forint, III. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

III. r. vádlott születési ideje helyesen:.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberkereskedelem bűntettében (Btk. 192. § (2) bekezdés), II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottakat pedig társtettesként elkövetett emberkereskedelem bűntettében (Btk. 192. § (3) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont).

Ezért

-I. r. vádlottat 3 év, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra,

-II. r. vádlottat 5 év, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra,

-III. r. vádlottat 8 év, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra,

-IV. r. vádlottat halmazati büntetésül 8 év, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra,

-V. r. vádlottat 5 év, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV. r. vádlott vonatkozásában a Debreceni Járásbíróság 1.B.545/2011/21. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyezte, és a csoportosan elkövetett garázdaság bűntette miatt alkalmazott 2 év próbára bocsátást megszüntette.

Valamennyi vádlott esetében rendelkezett a szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra bocsáthatóságuk felől.

III. r. vádlott vonatkozásában elrendelte a Püspökladányi Városi Bíróság 5.B.140/2009/5. számú ítéletével kiszabott, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett 11 hónapi börtönbüntetés végrehajtását.

I. r. vádlott vonatkozásában 40.000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.

Az ítélet ellen az ügyész I. r. vádlott terhére, megalapozatlanság miatt, próbára bocsátás megszüntetése és felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtása, továbbá a büntetés súlyosítása céljából fellebbezést jelentett be. A többi vádlott vonatkozásában az ítéletet tudomásul vette.

I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, II. r. vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban bizonyítottság hiánya miatt felmentésért, III. r. vádlott és védője felmentésért, továbbá eltérő minősítés és enyhítés végett, IV. r. vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért, V. r. vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért éltek jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.4/2015/8-II. számú átiratában az ügyési fellebbezést módosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy az ítélet táblája állapítsa meg, hogy I. r. vádlott cselekményét nem társtettesként, hanem tettesként követte el, fenntartotta a próbára bocsátás megszüntetésére és a felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtására irányuló ügyési indítványt, és az I. r. vádlott vonatkozásában a büntetések súlyosítását kérte. A további vádlottakkal szemben az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

III. r. vádlott fellebbezését írásban indokolta. Ebben kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy sértett nyomozás során tett vallomását felolvasás útján tette a tárgyalás anyagává. A sértett valamennyi vallomását ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből. Ennek eredményeként nem állapítható meg olyan tényállás, amelyik alapján vele szemben bármilyen bűncselekmény elkövetésére lehetne következtetni. A sértetti vallomások felhasználhatósága esetén is aggályos azok kritikátlan elfogadása. Szakértői véleményben és tanúk vallomásában is szerepel, hogy a sértett szavahihetetlen. Vallomásai jelentős önellentmondásokat rejtenek, melyeket részletesen ismertetett. A sértett teljesen önként, saját elhatározásából ment, hogy prostituáltként dolgozzon. Ezt alá tudná támasztani az általa indítványozott tanúk kihallgatása.

Az elsőfokú bíróság iratellenes megállapításokat tett a szám alatti ingatlannal kapcsolatosan.

Elfogadhatatlan, hogy a törvényszék nem hallgatta ki a neveken ismert személyt, valamint sem.

Téves az elsőfokú bíróság részéről a 2011. november 15. napján történt esemény és a később történtek összemosása. Neki ugyanis a utazást megelőző történésekhez, továbbá a sértett hazautazását követő eseményekhez nincsen köze. a prostitúciós munka legális, senki nem kockáztatná azt, hogy illegálisan foglalkoztasson ilyen munkakörben valakit, hiszen a hatóságok folyamatosan ellenőrzik a stúdiókat.

Az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, nem adott számot arról, hogy az ítéleti tényállásban megállapított tényeket mire alapozta. A megállapított tényállásból tévesen vont következtetést a III. r. vádlott bűnösségére és a cselekményének minősítése nem felel meg az anyagi jognak. Nem tisztázta, hogy a III. r. vádlott tudata mit fogott át.

Amennyiben vonatkozásában bűncselekmény állapítható meg, az csak a Btk. 201. § (1) bekezdésében írt prostitúció elősegítése lehet. A kiszabott büntetés tekintetében azt a véleményét fejtette ki, hogy nemhogy a törvényes minősítésnek nem felel meg, de még a bíróság által megállapított bűncselekményhez képest is aránytalanul súlyos. Sokkal

nagyobb hangsúllyal kellett volna figyelembe venni az enyhítő körülményeket, többek között azt, hogy ténylegesen gondoskodik kiskorú gyermekeiről, és a feltáró jellegű beismerő vallomását, amely jelentős segítséget nyújtott a tényállás megállapításához. Mindezek alapján elsősorban felmentését, másodsorban a tényállás megváltoztatását és a helyes minősítés megállapítását követően a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését, harmadsorban az elsőfokú ítéletben megállapított minősítés mellett az enyhítést, negyedlegesen pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte. Ez esetben az ítélőtábla utasítsa az elsőfokú bíróságot arra, hogy a bizonyítási kérelmeit teljesítse.

Mivel az ítélőtábla az ügyben bizonyítást kívánt felvenni, a Be. 363. § (2) bekezdésének b) pontja alapján az ügyet tárgyaláson bírálta el.

A másodfokú tárgyaláson az ügyész fellebbezését fenntartotta. Indítványozta a tényállás kiegészítését, I. r. vádlott esetében a társtettesre való utalás mellőzését, ugyanezen vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés súlyosítását, a korábbi ügyben történt próbára bocsátásának megszüntetését, és a korábbi végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtását.

Indítványozta IV. r. vádlott esetében a próbára bocsátás megszüntetésének mellőzését.

I. r. vádlott védője elsődlegesen az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését indítványozta. Álláspontja szerint ugyanis a törvényszék ítélete megalapozatlan, a tényállás nincs felderítve, hiányosan lett megállapítva, a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával, valamint az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. A törvényszék indokolási kötelezettségének sem tett megfelelően eleget, emiatt is felülbírálatra alkalmatlan az elsőfokú ítélet. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tett meg mindent azért, hogy a sértettet a tárgyaláson kihallgathassa, valamint további tanúk kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványokat is elutasította. Nincs bizonyíték arra, hogy I. r. vádlott testvérét külföldi prostitúciós tevékenység folytatása céljából adta el. A sértett feljelentésében foglaltak nem vehetők figyelembe bizonyítékként, mivel a megtétele előtt őt az előírt törvényes figyelmeztetésben nem részesítették. Másodlagosan illetve harmadlagosan fenntartotta a felmentésre és az enyhítésre bejelentett fellebbezést is.

II. r. és V. r. vádlottak védője is elsősorban az ítélet megalapozatlanságának megállapítását kérte. Előadta, hogy a törvényszék nem is állapított meg elkövetési magatartást védenecsei vonatkozásában. Indokolatlanul utasította el az előterjesztett bizonyítási indítványokat. Ő is hangsúlyozta, hogy a sértett vallomása a szükséges figyelmeztetések hiánya miatt nem értékelhető bizonyítékként. Ennek kirekesztését követően viszont nem marad semmilyen terhelő bizonyíték védenecsei vonatkozásában. Az ítéletben olyan megállapítások is szerepelnek, amelyeknek semmi alapja nincs. A nyomozóhatóság által végzett szemle adatai a sértett vallomását nem támasztották alá sem a fogva tartását, sem az elásását illetően. A sértett a gyámjának a vallomása szerint is szava hihetetlen. Elsősorban tehát az ítélet hatályon kívül helyezésére, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésre, harmadlagosan pedig a kiszabott büntetések enyhítésére tett indítványt.

III. r. vádlott védője kifejtette, hogy álláspontja szerint a törvényszék nem tett eleget a tényállás tisztázása követelményének. Ő is kifogásolta a sértett tárgyalási kihallgatásának elmaradását. Ennek azért is van különös jelentősége, mert a sértett szavahihetősége objektív adatok alapján megkérdőjelezhető. Vallomásai nem következetesek. A III. r. vádlott a sértett munkavégzéséhez az jogszabályoknak megfelelő legális keretek között járult hozzá. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította az ennek bizonyítására bejelentett tanúk kihallgatására irányuló indítványt, mint ahogy a cselekményekben jelentős szerepet játszó vonatkozásában is. Nem tudta a vádhatóság azt sem bizonyítani, hogy III. r. vádlott tudott arról, hogy a vádlott társai megvásárolták. Mindezek igazolására indítványozták a Szekszárdi Törvényszéken folyamatban lévő büntetőeljárás során keletkezett lehallgatási anyag beszerzését, melyet ugyancsak elutasított a törvényszék. III. r. vádlott vonatkozásában nincs bizonyíték arra, hogy tudott volna arról, hogy a sértett személyi szabadságától meg lett volna fosztva. Ő nem vett részt a sértett adásvételében, és a kizsákmányolási célzat sem került bizonyításra. Pusztán a sértett vallomása alapján nem hozható marasztaló határozat. Azt is értékelnie kellett volna a törvényszéknek, hogy a sértett nem működött együtt a nyomozó hatósággal, sőt, nem is kívánt feljelentést tenni, azt csak gyámjának a felhívására tette meg. A sértett feljelentése a törvényben előírt figyelmeztetések elmaradása miatt bizonyítékként nem vehető figyelembe. Mindezek tekintetében elsődlegesen védencének bűncselekmény hiányában, illetve bizonyítottság hiányában való felmentését, másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

IV. r. vádlott védője kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen adott hitelt sértett által elmondottaknak, hiszen több bizonyíték is felmerült az ő szava hihetlenségére, többek között a gondnokának nyilatkozata is. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének és az általa megállapított tényállás java részt iratellenes. Amit törvényesen meg lehetne állapítani, az, hogy valóban tartózkodott a vádlottaknál, egy alkalommal utazott IV. r. vádlottal, illetve egy alkalommal is tartózkodott. Ezen túl semmilyen bűncselekményt megvalósító tényállás nem tárható fel. Mindezek alapján elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában IV. r. vádlott felmentését kérte, harmadlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

I. r. vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában fenntartotta az eddigi vallomásait, és csatlakozott a védőjéhez.

II. r. vádlott szintén a védőjéhez csatlakozott. Elmondta, hogy a bűncselekményt nem követte el, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

III. r. vádlott ártatlanságáról nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság a történeti tényállásban azt állapította meg, hogy a sértett megvásárlásánál nem volt jelen. A sértettet ő szállította és az elszállásolásában működött közre, így nem állapítható meg vele szemben az emberkereskedelem büntette. Az utazás során saját gépjárművét vezette, semmiféle erőszakot, fenyegetést nem fejtett ki sértett irányába. Az igaz, hogy segítséget nyújtott neki prostitúciós tevékenység végzéséhez, azonban, amikor megtudta, hogy gondnoka van, akkor úgy találta helyesnek, hogy térjen vissza. Kérte tőle, hogy hagy maradjon, mert jól érzi ott magát, ő azonban ragaszkodott hozzá, hogy először a gondnokával rendezze a

dolgait. Nem áll rendelkezésre felvett szabályos, bizonyítékként felhasználható vallomás. Az, hogy a gondnoka utólag a bíróságon jóváhagyását adta a sértett vallomásaihoz, nem elegendő. Mindezzel párhuzamosan kiemelte, hogy sértett vallomása az ő cselekvőségét illetően lényegében ugyanazt tartalmazta, mint a saját vallomása. A bűnösségének hiányára a sértett vallomásából is következtetni lehet. Továbbra is kérte kihallgatását. Ők alá tudnák támasztani, hogy a prostitúciós tevékenység törvényes körülmények között folyik. Ezáltal bizonyítható lenne az, hogy személyi szabadsága a tartózkodása alatt nem sérült. Kiemelte, hogy számos megalapozott aggály fogalmazható meg a sértett előadásainak hitelt érdemlőségével szemben. Ezzel kapcsolatosan az ügyészség tevékenységét is kifogásolta, mert nem teljesítette a terheltet mentő és a büntetőjogi felelősséget enyhítő körülmények tisztázására vonatkozó köteletségét. Nincs magyarázat arra, hogy hogyan lehet ő társtettes az emberkereskedelem büntetében, hiszen semmi köze nem volt a utazást megelőző és azt követő eseményekhez. Álláspontja szerint felmerül a kérdés, hogy sértett nem azért vonta-e ki magát a büntetőeljárás alól, mert félt az igazság kiderülésétől és a felelősségre vonástól. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, és bizonyítékokkal alá nem támasztott tényekből vont le további következtetést. A bizonyítékok értékelése a logika szabályainak sérelme révén megalapozatlanságot eredményezett. Mindezek alapján a felmentését, illetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

IV. r. vádlott ártatlanságát hangoztatta. Egyik vádlott sem követett el bűncselekményt szerinte. A lánya, V. r. vádlott fizikailag sem lett volna képes bántalmazni sértettet, a gyermekkorától meglévő betegsége miatt. Több fontos tanú kihallgatása is elmaradt, amely tanúk bizonyítani tudták volna az ártatlanságukat. Egyebekben csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

V. r. vádlott ugyancsak csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábrá az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást igen nagy alaposággal, részletesen, a perrendi szabályok szerint folytatta le.

Nem észlelt az ítéletábrá a Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt olyan (un. abszolút) eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, de egyéb, az ítélet megalapozottságát, és az eljárás törvényességét befolyásoló (Be. 375. § (1) bekezdés) eljárási szabálysértés sem valósult meg.

A védők által előterjesztett, az indokolási kötelezettség megsértésével kapcsolatos érveket az ítéletábrá nem találta alaposnak.

A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja alapján ugyan feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés az, ha a bíróság nem tesz eleget indokolási kötelezettségének, azonban csak akkor, ha a bíróság indokolási kötelezettségét a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében mulasztja el, mégpedig olyan mértékben, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A Be. 258. §-ában előírtakra figyelemmel a bíróság indokolásában ugyan köteles számot adni döntéshozatali tevékenységéről, és a felülbíráló köteles ezt ellenőrizni, azonban csak akkor hiúsul meg az érdemi felülbírálat lehetősége, ha a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle: mire alapította a bíróság a döntést.

A tény- vagy jogkérdéssel összefüggő indokolási kötelezettség kapcsán csupán az vizsgálható, hogy az eljáró bíróság a határozatban leellenőrizhető és elégséges módon számot adott-e a tényállás megállapításához vezető értékelő tevékenységéről, azaz nyomon követhető-e a bizonyítékok mérlegelése. Annak eredménye azonban nem tehető vitássá.

Az elsőfokú bíróság kellő részletességgel ismertette, hogy mely bizonyítékokra alapította a tényállást, azaz a bizonyíték-értékelő tevékenysége nyomon követhető.

A védők és a vádlottak is kifogást emeltek feljelentésének, illetve nyomozás során tett vallomásainak bizonyítékként való felhasználásával szemben. Formai és tartalmi szempontból is támadták e bizonyítási eszközöket, illetve kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság nem tett meg mindent sértett tárgyalási kihallgatása végett.

Amint azt az elsőfokú bíróság is rögzítette ítéletében (12. oldal harmadik bekezdés), sértettet a feljelentés megtétele előtt, illetve annak során nem figyelmeztették a Be. 85. § (3) bekezdésében, illetve a 82. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban foglaltakra. Ugyanakkor tanúkénti kihallgatása során mindezen szükséges figyelmeztetéseket megtették, melyeket követően sértett vallomását azzal kezdte, hogy a feljelentési jegyzőkönyvben foglaltakat továbbra is fenntartja. Szintén nem kértek nyilatkozatot jelen volt törvényes képviselőjétől a Be. 86. § (2) bekezdése alapján, sem a feljelentés megtétele, sem pedig a sértett tanúkénti kihallgatása alkalmával. Erre vonatkozóan az elsőfokú bíróság hallgatta ki, aki elmondta, hogy sértett tanú megértette tanúkihallgatását megelőzően elhangzott figyelmeztetéseket, és nem emelt kifogást a sértett tanúkihallgatásával kapcsolatban. A Be. 296. § (1) bekezdés a) pontja alapján, így sértett tanúnak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomása felolvasásának és bizonyítékként történő értékelésének nem volt akadálya.

Részletesen számot adott arról az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy milyen intézkedéseket tett sértett tárgyalásra való megidézése érdekében. Az ítéletábra megállapította, hogy a törvényszék az eljárási törvényben előírt kötelezettségeit e vonatkozásban teljes mértékben teljesítette, a rendelkezésére álló eszközöket kimerítette a sértett körözésének, tartózkodási helye ellenőrzésének, illetve elővezetésének elrendelésével. Így törvényesen tette a tárgyalás anyagává sértett nyomozás során tett vallomásait.

Ennek ellenére, amikor I. r. vádlott bejelentette, hogy ismertté vált számára sértett tartózkodási helye, illetve telefonszáma, az ítéletábra megkísérelte a másodfokú tárgyalásra megidézni a sértettet, kihallgatása céljából. A közvetlenség elvének érvényre juttatása szempontjából, amennyiben lehetséges, nem mellőzhető a sértett bírósági kihallgatása, arra is tekintettel, hogy a vallomása az ügyben döntő jelentőségű bizonyítékot tartalmaz. Azonban a másodfokú eljárásban sem vezettek eredményre a sértett megidézésére, illetve felkutatására tett intézkedések.

Mindezeket összegezve az ítéltábla azt állapította meg, hogy sértett feljelentésében, illetve nyomozás során tett vallomásaiban foglaltak törvényes bizonyítékot képeznek, és az ügy elbírálása során bírósági kihallgatása nélkül is felhasználhatók.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából valamennyi lényeges bizonyítékot megvizsgált és azokat okszerűen, nagy gondossággal, a logika szabályai szerint mérlegelte.

Széleskörű bizonyítást folytatott, melynek során minden releváns személyi és tárgyi bizonyítékot beszerzett és megvizsgált.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nagyrészt megalapozott, csak kisebb részben hiányos a Be. 351.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján.

A részleges megalapozatlanság azonban a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján orvosolható volt. Az ítéltábla a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a következők szerint egészíti ki, I. r. vádlott vonatkozásában a próbára bocsátás megszüntetése miatt, az annak alapjául szolgáló tényállással.

Püspökladányi Városi Bíróság 5.B.104/2011/2. számú ítélet, I. tényállási pont:

I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. vádlottak napján 18-19 óra közötti időben külterületén, települések között elhelyezkedő, az tanyájával szemben lévő földterületről eltulajdonították a sértett tulajdonát képező lovasszekeret oly módon, hogy azt rátették a II. r. vádlott által hajtott lovasszekerre.

Az eltulajdonított járművet szállító vádlottakat irányába tartva, egy földúton vonták intézkedés alá a rendőrök.

A bűncselekménnyel okozott 25.000,- forint kár így lefoglalás és sértettnek visszaadás útján megtérült.

A kiegészítést követően a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált, és a Be. 352. § (2) bekezdése alapján ítéletét a másodfokú bíróság arra alapította.

A tényállás akkor megalapozott, ha a bíróság a törvényes vád elbírálása során a perrendi szabályok szerint lefolytatott bizonyítási eljárást követően a vád tárgyává tett eseményeket megalapozatlansági hibáktól mentesen rögzíti. Ilyen megalapozatlansági hiba nem tárható fel az ügyben. Az elsőfokú bíróság ugyanis valamennyi lényeges tényre alapos bizonyítást folytatott. A nem vitásan ellentétes bizonyítási anyag alapján a büntetőjogi felelősség tekintetében lényeges tényeket hiánymentesen, az iratok tartalmának megfelelően rögzítette, s nem vétett hibát akkor sem, amikor a közvetett bizonyítás szabályait szem előtt tartva, egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre vont következtetést.

A vádlottakra terhes tényállást megalapozó bizonyítékok megerősítik egymást, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál logika törvényszerűségeinek.

sértett vallomásának tartalmi részével kapcsolatosan rámutat arra az ítéletábra, hogy a törvényszék igen gondosan vizsgálta a sértett szavahihetőségét, vallomási valóságtartalmát, azok felhasználhatóságát. Nem került meg a sértett szavahihetőségét megkérdőjelező nyilatkozatokat, és a vallomásaiban rejlő ellentmondásokat sem. Több ponton is eltért a sértett vallomásaiba alapított vádirati tényállástól.

Okszerűen mutatott rá, hogy bár sértett vallomásaiba több ponton ellentmondások tapasztalhatók, nem vonható következtetés arra, hogy érdekében állt volna valótlán, a vádlottakat terhelő vallomást tenni a nyomozás során, hiszen ő maga nem is kívánt az ügyben a hatósághoz fordulni, azt csak törvényes képviselőjének ráhatására tette meg.

Az eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elvéből kifolyólag eredményre nem vezethetett (Be. 351-352. §). Kiemeli az ítéletábra, hogy a hatályos perjogi rendszerben ténybírósnak egyértelműen az elsőfokú bíróság minősül. A másodfokú bíróságnak ugyan viszonylag széleskörű revíziós lehetőségei vannak, azonban a tényállás tekintetében a reformáció szűkebb körű. A tényállás módosítására csak megalapozatlanság esetén van lehetőség. Eltérő tényállás megállapítására (a vádlott javára) szintén csak akkor van mód, ha az első fokú ítélet megalapozatlansági hibában szenved. Minden más esetben, tehát ha az okszerűen mérlegelt tényállás megalapozott, a másodfokú bíróság nem mérlegelheti át a bizonyítékokat, és nem változtathat az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényálláson.

A tényállás megalapozottságából következik, hogy az ítéletábra további bizonyítást nem látott szükségesnek, ezért az erre irányuló védői, illetve vádlotti indítványokat elutasította.

A kihallgatni indítványozott annyiban kapcsolódik a cselekményhez, hogy sértett és IV. r. vádlott való visszatérését követően ő szállította őket autóval. Ebből következően ő csak az út után csatlakozott az eseményekbe, és nyilvánvalóan nem tud információt szolgáltatni sértettnek a vádlottakhoz kerülését, illetve az utazását illetően. Azt pedig, hogy az utat megelőzően, illetve a közben mivel fenyegették sértettet, szintén nem tudhatja.

A III. r. vádlott által prostituáltként foglalkoztatott kihallgatását sem találta indokoltnak az ítéletábra. Szintén nem szükséges az eljárásban a nyomozóhatóság oldaláról részt vett személyek tanúkénti kihallgatása. sértett feljelentéséről és tanúvallomásáról készült jegyzőkönyv közokiratként rendelkezésre áll, csak úgy, mint a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv. A sértett elmeállapotára és szavahihetőségére vagy szava hihetetlenségére vonatkozó adatok is rendelkezésre állnak, melyeket a törvényszék ítéletében messzemenően figyelembe vett, emiatt sem szükséges a rendőrök tanúkénti kihallgatása, de Dr. igazságügyi pszichológus szakértő újbóli meghallgatása sem. A Szekszárdi Törvényszéken 6.B.162/2014. számon folyamatban volt büntetőeljárás során keletkezett lehallgatási hanganyag a jelen ügyben releváns információval nem szolgálhat. Mindezek miatt az ítéletábra az előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és a cselekmények minősítése is túlnyomórészt megfelel az anyagi jognak.

I. r. vádlott cselekményének minősítése kapcsán rámutatott a fellebbviteli főügyészség átiratában, hogy a sértett eladásában rajta kívül szándékegységben más személy nem vett részt, ezért cselekvősége azonos oldali további közreműködők hiányában nem társtetteség, hanem tettesség keretei között értékelhető, amint arra a Kúria is rámutatott a BH. 2014.217. számú jogesetében.

A másodfokú tárgyaláson eljáró ügyész a Debreceni Ítéltábla Bf.III.621/2014/19. számú ítéletére hívta fel a figyelmet. E határozatában az ítéltábla kifejtette, hogy eltér a 2004. 217. számú BH-ban rögzített jogértelmezéstől. Megjegyezte, hogy a felhívott határozat egy olyan korábbi jogesetre hivatkozik, melyben az adásvétel tárgya dolog, arany ékszer volt. A 2012. évi C. törvény 192. §-ához fűzött indokolás szerint „az emberi méltósághoz fűződő jog alapján megengedhetetlen, hogy az ember maga kereskedés tárgyává váljon”. Az Alaptörvény 3. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy „tilos az emberkereskedelem”. Az ember tehát nem lehet adásvétel tárgya. A különös részi tényállás az emberi méltóságot védelmezi. Aki ez ellen vét bármilyen elkövetési magatartást tanúsítva akár „eladói”, akár „vevői” oldalon társtettesként követi el a bűncselekményt. Nem lehet jelentősége az eladói és a vevői körnek, mert az emberkereskedelem csak e két kör együttes tevékenységével valósul meg, miközben valamennyien egyformán az emberi méltósághoz való jogot sértik meg.

Az ügyész álláspontja szerint ezeket alapul véve I. r. vádlott a sértett eladásából azonos oldali közreműködő társ hiányában is lehetne a bűncselekmény társtettese. Azonban nem állapítható meg az, hogy tudomással bírt arról, hogy a sértettet a személyi szabadságától meg fogják fosztani, és bántalmazással, fenyegetéssel fogják prostitúcióra kényszeríteni, ezért e minősítő körülmények ismeretének hiányában a kizsákmányolás céljából való eladás tudatában és e célzat megállapítása mellett sem lehet a bűncselekmény egyik alapesetét megvalósító I. r. vádlott cselekvőségét a minősített esetet megvalósító társaival szándékegységben elkövetettként minősíteni. Ezen indokok mentén továbbra is a tettesi minősítés megállapítását indítványozta.

Az ítéltábla I. r. vádlott cselekvőségét az állandósult bírói gyakorlatnak megfelelően tettesként megvalósítottként minősítette. A törvényi tényállás az eladást és a megvásárlást is önálló elkövetési magatartásként szabályozza. Esetében nincsen azonos minősítés mellett további elkövető társ, így osztotta az ügyészi érvelést a tettesség körében.

Az első fokon megállapított tényállás szerint III. r. vádlott nem vett részt sértett adásvételében. E terhelt cselekménye az volt, hogy 2011. november 22-én a személygépkocsijával II. r. és V. r. vádlottakkal együtt szállította a sértettet. Az úton a gépkocsiban II. r. vádlott bántalmazta a sértettet azért, hogy az akaratának engedelmeskedjen. III. r. vádlott a sértettet a nevű szórakozóhelyre vitte, ahol prostitúciós tevékenységet kellett folytatnia. Lényegében III. r. vádlott a sértettet szállította, és ott elszállásolta, kizsákmányolás céljából.

Az 1978. évi IV. törvény 175/B. § (1) bekezdésében határozta meg az emberkereskedelem büntetettét. E törvényhely szerint ezt a bűncselekményt az követi el, aki mást elad, megvásárol, ellenszolgáltatásként átad vagy átvesz, más személyért elcserél, úgyszintén, aki ennek érdekében toboroz, mást szállít, elszállásol, elrejt, másnak megszerez.

A 2012. évi C. törvény 192. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az emberkereskedelmet az valósítja meg, aki mást elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad vagy átvesz, illetve a b) pont szerint az a) pontban meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében szállít, elszállásol, elrejt vagy másnak megszerez. Ebből az következik, hogy az 1978. évi IV. törvény szerint III. r. vádlott cselekménye nem minősült emberkereskedelemnek és ugyan így nem minősül emberkereskedelemnek a Btk. 192. § (1) bekezdése alapján.

Azonban a Btk. a (2) bekezdésben új tényállásként hozta be azt, hogy az emberkereskedelmet az is elköveti, aki mást kizsákmányolás céljából elad, megvásárol, elcserél, átad, átvesz, toboroz, szállít, elszállásol, elrejt vagy másnak megszerez. Itt már nem feltétel a szállításhoz és elszállásoláshoz, hogy az emberkereskedelem, illetve az eladás, elcserélés érdekében történjen, hanem a kizsákmányolás érdekében történik.

A Btk. 192. § (2) bekezdése alapján tehát emberkereskedelem büntetetté minősül III. r. vádlott cselekvőse. Természetesen a (3) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés b) pontja szerinti minősített esetnek. Az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a büntetés 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés.

Az 1978. évi IV. törvény szerint 207. § (1) bekezdés alapján, aki haszonszerzés céljából valakit közönségre vagy fajtalanásra másnak megszerez, a kerítés büntetettét követi el, és 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (3) bekezdés szerint a büntetés 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, ha a kerítést - b) pont - megfélemlítéssel, erőszakkal avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel követik el. III. r. vádlott cselekvőse ezzel halmazatban az 1978. évi IV. törvény 175. § (2) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő személyi szabadság megsértése büntetetté is minősül, mely cselekmény öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. E törvényhely szerint, aki emberkereskedelemmel összefüggésben megszerzett és a személyi szabadságától megfosztott sértett személyi szabadságának megfosztását fenntartja, és a sértettet munkavégzésre kényszeríti, büntetettét követi el, és 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A (3) bekezdés alapján a büntetés a (2) bekezdés esetén 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt a) pont aljas indokból vagy célból követik el.

Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy III. r. vádlott cselekményei az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény szerint 1 rendbeli, 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt, az elkövetéskor hatályban volt büntető törvény szerint pedig 1 rendbeli 5 évtől 10 évig terjedő és 1 rendbeli 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt valósítanak meg. Ennek megfelelően az ítélőtábla a törvényszékkel egyezően megállapította, hogy III. r. vádlott vonatkozásában az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvénykönyv alkalmazandó.

Pontosította az ítélőtábla II. r., III. r. IV. r. és V. r. vádlottak vonatkozásában az emberkereskedelem törvényhelyét, ugyanis a 192. § (2) bekezdése határozza meg a cselekményt, melynek a (3) és (4) bekezdésben írtak a minősített esetei.

Debreceni Járásbíróság 1.B.545/2011/21. számú ítélete vádlottal szemben 2013. július 3. napján emelkedett jogerőre. Ennek megfelelően a törvényszék a Btk. 66. § (1) bekezdésének a) pontja alapján törvényesen szüntette meg a próbára bocsátást határozatának meghozatalakor, 2014. november 6. napján. Azonban a próbára bocsátás próbaideje előtt elkövetett bűncselekmény miatt indult eljárásban a próbára bocsátást csak a próbaidő alatt lehet megszüntetni. A másodfokú határozat hozatalának időpontjára a vádlottal szemben megállapított 2 évi próbaidő letelt, így már nincs helye a próbára bocsátás megszüntetésének vele szemben. Ezért az ítélet tábla az erre vonatkozó rendelkezéseket az elsőfokú határozatból mellőzte.

I. r. vádlottat a Püspökladányi Városi Bíróság 2011. május 31. napján jogerőre emelkedett 5.B.104/2011/2. számú végzésével társtettesként elkövetett lopás vétsége (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat) miatt 2 évi időtartamra próbára bocsátotta. A cselekmény elkövetési ideje 2011. április 28. napja volt.

A jelen ügyben elbírált cselekményt I. r. vádlott 2011. november 15. napján követte el.

Az 1978. évi IV. törvény - mely a próbára bocsátásról rendelkező ítélet alapját képezte - 73. § (2) bekezdése szerint a próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátottat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik.

Ezzel megegyező rendelkezés tartalmaz a Btk. 66. § (1) bekezdésének b) pontja.

Az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább 3 év elteltével.

A Btk. 26. § (1) bekezdése alapján a büntethetőség elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább 5 év elteltével.

Az 1978. évi IV. törvény 35. § (4) bekezdése illetve a Btk. 28. § (4) bekezdése szerint próbára bocsátás esetén a próbaidő tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

Az 1978. évi IV. törvény 35. § (1) bekezdése illetve a Btk. 28. § (1) bekezdése szerint az elévülést félbeszakítja a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt fogatosított büntetőeljárás cselekménye.

Mindezekből az következik, hogy egyrészt a próbára bocsátással elbírált bűncselekmény büntethetőségét félbeszakította a Püspökladányi Városi Bíróság 5.B.104/2011/2. számú határozatának meghozatala, mint a bíróságnak az elkövetővel szemben a bűncselekmény miatt fogatosított eljárási cselekménye, így az elévülés újra kezdődött 2011. május 31. napján. Az elbírált cselekmény büntetési tételének felső határa 2 év, az elévülés az 1978. évi IV. törvény alapján 3 év, a Btk. alapján pedig 5 év elteltével következik be. Ugyanakkor nem számít bele az elévülés határidejébe a próbaidő, azaz 2 év időtartam. Ennél fogva az elévülés 2013. május 31. napján kezdődött, és az a mai napig nem következett be, ezért a próbáról jelen ügyben intézkedni kell, mivel az elsőfokú bíróság arról nem rendelkezett.

I. r. vádlottat a Püspökladányi Városi Bíróság 2011. október 24. napján jogerőre emelkedett 8.Bk.64/2011/2. számú végzésével testi sértés büntetnének kísérlete miatt 8

hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A jelen ügy tárgyát képező cselekményt I. r. vádlott a felfüggesztés próbaideje alatt követte el. Az 5 évet el nem érő tartamú szabadságvesztés esetén a szabadságvesztés végrehajthatósága 5 év elteltével elévül a 2013. évi CCIL. törvény 28. § (1) bekezdésének d) pontja alapján. Az elévülési idő még nem telt el. A Btk. 87. § b) pontja alapján a felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

A törvényszék elmulasztott erről rendelkezni, ezért az ítéletábra azt pótolta.

A büntetés kiszabása körében az első fokon eljáró bíróság alapvetően helyesen feltárta az irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, és azokat II. r. vádlott vonatkozásában a súlyuknak megfelelően értékelte. I. r., III. r. és V. r. vádlottak esetében azonban az ítéletábra eltúlzottan súlyosnak találta a kiszabott szabadságvesztés büntetéseket, a következők miatt. A büntetés kiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni.

„A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elvének”. (1214/B/1990 AB határozat) A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethöz, és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi.

Az arányosság jelenti a tett arányosságát, és több elkövető esetén az ítélet belső arányossága sem hagyható figyelmen kívül, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni.

A III. r. vádlottal szemben alkalmazott szankció meghatározása során az ítéletábra figyelemmel volt arra, hogy az ítéletnek közvetítenie kell azt az üzenetet is, hogy az a bűnelkövető, aki megbánó magatartását a beismerő vallomáson túl feltáró jellegű vallomással is kifejezésre juttatja - mely vallomás kiemelkedő szerepet játszik az ügy felderítésében -, érdemes arra, hogy a bíróság ezen együttműködési törekvését a kiszabott büntetésben is értékelje.

Ezen túl, valamennyi terhelt esetében szem előtt kell tartani az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát. E szerint a tisztességes eljárás követelményébe ütközik a büntetőeljárás olyan hosszú időtartama, amely jelen ügyben is rögzíthető. Ilyen esetben a büntetés kiszabása során kell törekedni a többlet joghátrányok semlegesítésére, olyan büntetés kiszabásával, ami lényegesen enyhébb, mintha ésszerű időn belül befejeződött volna az eljárás.

IV. r. vádlott esetében ehhez társul az is, hogy a próbára bocsátás megszüntetésének mellőzése miatt immáron nem halmazati büntetés került vele szemben kiszabásra. Mindezek figyelembe vételével az ítéletábra álláspontja szerint, a belső arányosság követelményét is szem előtt tartva, II. r., III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben azonos

mértékű, a törvényi minimumban meghatározott szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt. A büntetés kiszabása körében nem lehetett figyelmen kívül hagyni a vádlottak által elkövetett cselekmény konkrét tárgyi súlyát sem.

Ugyanakkor V. r. vádlottal szemben, az orvosi dokumentumokkal igazolt igen súlyos betegségére tekintettel, az ítélet a Btk. 82. § (1) bekezdésében és (2) bekezdés b) pontjában rögzített enyhítő szakasz rendelkezéseit alapul véve a rá irányadó büntetési tételkeret minimumánál enyhébb büntetést szabott ki.

A lefoglalt dolgokra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések törvényesek.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az I., II., III. és IV. rendű vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időnek a főbüntetésbe való beszámítása a Btk. 92. § (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről az ítélet a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítéletben elírásra került III. r. vádlott születési ideje, az ítélet a helyes dátumot.

, 2015. december 2.

Dr. Elek Balázs sk. . Gömöri Olivér sk.. Háger Tamás sk.

a tanács elnöke

a tanács tagja-előadó

a tanács tagja

Záradék: A Debreceni Törvényszék 52.B.402/2013/79. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2015. december 2.

Dr. Elek Balázs sk.
tanácselnök

A kiadmány hitelűl
tisztviselő